eng Reunioun zu Barcelona mam EUROMED. Ech hat eng Reunioun zu Oslo mam jordaneschen, mam katareschen, mam palästinenseschen, mam türkeschen a mam saudeschen Ausseminister. Ech hat eng Reunioun mam israeeleschen Ausseminister. Ech hat eng Reunioun mam palästinenseschen Ausseminister. Ech hunn och zu Paräis eng Konferenz – eng Kéier als Premier an eng Kéier elo als Kooperatiounsminister –, wou mer kucken, wéi mer kënnen der Gazaträif hëllefen.

Déi eenzeg Solutioun ass, Här President, en Zweestaatesystem. Et gëtt keng aner Léisung! An dat ass do, wou mer mussen alleguerten drécken, fir dass dat och Realitéit gëtt. All Doudegen – egal, vu wou en ass! –, ass een Doudegen ze vill. Well d'Politicker huelen d'Decisiounen, mee et sinn d'Zivilisten, et si Leit, déi näischt mam Krich ze dinn hunn, déi déi éischt Victimme sinn – hei Kanner a Fraen. Dofir maacht de Feeler net, condamnéiert net deen een oder deen aneren! Condamnéiert déi Responsabel!

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Merci, Här Ausseminister. Domat wäre mer um Schluss vun eiser Froestonn ukomm.

6. 8327 – Projet de loi modifiant la loi du 25 novembre 2020 autorisant l'État à participer au financement du projet de logements subventionnés dénommé Elmen

An den nächste Punkt um Ordre du jour vun haut de Mëtten ass de Projet de loi 8327 iwwert d'Bedeelegung vum Staat un der Finanzéierung vum Elmen-Projet. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgelueht an deemno follgendermoossen opgedeelt: De Rapporteur huet 10 Minutten, all Fraktioune respektiv all d'Sensibilitéiten hu 5 Minutten an duerno huet d'Regierung 10 Minutten. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Félix Eischen, d'Madamm Taina Bofferding, d'Madamm Lexy Schoos an den Här David Wagner. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Luc Emering. Här Emering, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Logement et de l'Aménagement du territoire

M. Luc Emering (DP), rapporteur | Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, mam Projet de loi 8327 ännere mir d'Gesetz vum 25. November 2020, dat et dem Staat erlaabt huet, sech um éischte Plan d'aménagement particulier, PAP, also dem Deel „Village central" vum Projet Elmen, ze bedeelegen.

Eemol schwätze mir elo net méi vum „Logements subventionnés" mee vu „Logements abordables". Den Total vun den Depensë gëtt vu 76 Milliounen Euro op 188 Milliounen Euro no uewen ajustéiert.

A bedéngt duerch d'Gréisst vun dësem Projet Elmen gëtt e véierten Artikel bäigesat, deen et erlaabt, dass déi ganz Kontrakter, déi un d'Aarbechten, d'Material an alles gebonne sinn, dierfen iwwert d'Dauer vun zéng Joer erausgoen – onofhängeg vun deem, wat am Gesetz vun 2018 iwwert d'Marchés publics festgehalen ass.

Wat heeschen dës Ännerungen am Gesetz elo genau? Wéi déi meescht vun Iech wëssen, ass de Projet Elmen an der Gemeng Kielen zu Ollem lokaliséiert. Et ass praktesch eng nei Uertschaft, déi hei entsteet. D'SNHBM als Bauhär soll um Enn ronn 800 Wunnenge fir eng 2.000 Leit bereetstellen. De gesamte Projet ass a Phase geplangt. Déi éischt Phas, de „Village central", huet, wéi gesot, schonn ugefaangen.

Mam Projet de loi 8327 maache mir elo de Wee fräi fir déi zweet vun insgesamt dräi Phasen, fir dass de Staat och den zweete PAP, den Deel „Village Est", matfinanzéiere kann.

Dëse Projet de loi couvréiert dobäi och nach déi sougenannte „Maison pour tous", déi praktesch als Kär vun dësem neie Quartier soll funktionéieren. Ech ginn duerno nach eemol kuerz op dëst Haus an.

De PAP 2 erméiglecht de Bau vun 51 Eefamilljenhaiser an 103 Appartementer an 10 Residenzen. Allgemeng gëtt d'Konzept, wéi et och scho beim PAP 1 festgehale war, weidergefouert, allerdéngs sinn Efforte gemaach ginn, fir eng besser Densitéit ze erreechen an de Projet sou méi rentabel ze maachen.

Et sinn och Léisunge gesicht ginn, fir de Contrainten a Probleemer, déi an der éischter Phas identifizéiert goufen, entgéintzewierke respektiv Léisungen ze fannen: D'Densitéit vun de Logementer ass op 41 Wunnenge pro Hektar amplaz op 35 geheicht ginn; de Gemengenterrain, deen als Sportskomplex déngt, gouf als Zon fir ëffentlech Gebaier an Ekippementer an net als Zone d'habitation ausgewisen; et gëtt evitéiert, fir isoléiert Haiser ze bauen an amplaz gëtt op Jumeléeën oder Haisergruppe gesat. Dëst, fir e puer Beispiller ze nennen.

Et gëtt eng Reduktioun bei den Eefamilljenhaiser vu 5 amplaz vun 9. Méi Haiser ginn „en bande", also uneneen, gebaut. Et kommen 10 bis 12 Unitéiten a Méifamilljenhaiser. Et gi méi grouss Parkméiglechkeete gebaut. An d'Gemeng kritt en Terrain zur Verfügung gestallt, fir e Sportskomplex ze erriichten.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, zu deene verschiddene Phasen an dem Planning: D'Prozedur soll Enn 2023 bis 2024 ufänken. D'Infrastrukture vum PAP 2 solle zwëschent 2026 an 2027 gebaut ginn. Déi éischt Wunnenge sollen 2028 bis 2029 ugefaange gi mat bauen, fir dass d'Phas vum PAP 2 dann 2032 bis 2033 kéint ofgeschloss ginn.

Ganz kuerz nach zu der Maison pour tous: D'Maison pour tous, déi am Projet de loi, also am PAP 2, mat virgesinn ass, ass am Prinzipp eng Plaz, wou ee sech begéint. Et ass ugeduecht als eng Plaz, wou Duerfliewen oder Quartiersliewe soll entstoen a wou de Vivre ensemble, genee ewéi och déi ekologesch a gesellschaftlech Transitioun soll gefërdert ginn. D'Maison pour tous soll de Leit zu enger besserer Liewensqualitéit verhëllefen, de Lien maachen zwëschent deene verschiddene Quartieren. Et soll eng Plaz sinn, déi Nohaltegkeet fërdert an déi – als innovativ Iddi – och als Basis fir aner Projeten zu Lëtzebuerg soll agéieren.

Här President, bei där éischter Phas war eng budgetär Enveloppe vu 76 Milliounen Euro virgesinn. D'Bedeelegung fir de PAP 2 läit bei engen 83.600.000, wat eeben d'Gesamtparticipatioun vum Staat aktuell op 188 Milliounen Euro bréngt. Dëse Chiffer gouf deemno an dësem neie Projet de loi ersat.

Zu den Avisen: De Staatsrot hat säin Avis am November dëst Joer eraginn. Si haten awer bezüglech dësem Projet de loi keng Oppositiounen an och keng Remarken.

All weider Detailer fannt Dir, wéi ëmmer, am schréftleche Rapport.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren a ginn dann heimat och den Accord vun eiser Fraktioun. Merci.

Plusieurs voix | Très bien.

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen dem Här Emering villmools Merci fir säi schréftlechen a fir säi mëndleche Rapport.

An den éischte Riedner, deen elo ageschriwwen ass, ass den honorabelen Här Félix Eischen. Här Eischen, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Félix Eischen (CSV) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, haut stëmme mer iwwert déi zweet Phas vun dem Projet Elmen an der Gemeng Kielen of, wou nach eng Kéier zousätzlech 150 Wunnunitéiten derbäikomme bei déi bal 400 aus der Phas 1, wou ronn zwee Drëttel scho fäerdeg gebaut sinn.

Um Dag vu gëschter ware schonn 381 Leit zu Elmen wunnhaft oder op Elmen. Dat sinn am Ganzen 127 Stéit. Et ass séier gaangen. 2018 sinn d'Bauaarbechte fir d'Infrastrukturen ugaangen, 2019 fir d'Haiser, an Enn des leschte Joers sinn dann déi éischt Leit agezunn.

Lo ginn – an dat soll ënnerstrach ginn – awer net nëmme Wunnenge gebaut, mee och eng Schoul mat enger Maison relais, enger Crèche; eng sougenannt „Maison pour tous" – de Virriedner hat schonn dovunner rieds – mat Brasserie a Versammlungsraim, engem Supermarché an zentrale Parkhaiser.

Déi Honnerte Leit, déi lo schonn do wunnen, sinn e kloert Zeechen, dass de Projet richteg ass, dass et net vu Muttwëll war an ass, an zoustätzlechen abordabele Wunnraum ze investéieren; obschonn et och elo do Leit gëtt, déi keng Sue geléint kréien, och wa se sech eppes op Elmen wëlle kafen. Also, déi ugespaant Situatioun am Beräich vum Wunnengsbau huet och Elmen erfaasst.

Sécher richteg ass et dann, dass vun dësen neien 150 Wunnunitéiten 100 Appartementer sinn – dovunner der dann och 50 fir d'Locatioun. Och am Kontext vun der aktueller Wunnengsnout gëtt an dëser Phas 2 méi dense gebaut: vu 26 Unitéiten op 41 um Hektar. Iwwer 50 Biene sinn de Moment am Bau an nach net verkaaft, souwuel Haiser wéi och Appartementer. All déi Logementer, déi nach fräi sinn, kommen dann elo am Januar op de Site vun der SNHBM, an da kënnen d'Leit hiren Dossier ofginn.

Léif Kolleegen, et war deemols bal eng eemoleg Chance, dass d'SNHBM beienee konnt 27 Hektar kafen. Et ass och der Wäitsiicht an dem politesche Courage vun den deemolege Gemengeverantwortleche geschëllt, dass dëse Projet iwwerhaapt konnt an d'Ausaarbechtung kommen.

Ech wëll hei wierklech de Courage ënnersträichen, well dat war jo deemols eppes, wat et an deem Mooss nach ni gouf, a scho guer net an enger mëttelgrousser Gemeng mat knapp 5.000 Awunner. Allerdéngs ass et wéi iwwerall: Um Pabeier mécht sech villes, mee wann da bis d'Wierklechkeet kënnt, dann heescht et bäihalen, souwuel fir deen, an dësem Fall, staatleche Promoteur wéi och fir d'Gemeng.

Als Gemengepapp vun do erlaabt mer just ze soen, dass mir immens houfreg sinn op dëse Projet an dass d'Zesummenaarbecht tëscht der SNHBM an der Gemeng ëmmer exemplaresch war.

Et muss ee sech allerdéngs och bewosst sinn, wann op eemol a kuerzer Zäit 300, 400, 500 Leit bäikommen, dass dës natierlech och alleguer gär déi Servicer hätten, déi eng Gemeng ze bidden huet. An deem Kontext spillt den Neibau vun der Schoul mat Maison relais eng extreem wichteg Roll. E Projet vu 45 Milliounen zulaaschte vun der Gemeng, wou d'Diere fir d'Rentrée 2025 wäerten opgoen, a wou d'Leit elo schonn ongedëlleg drop waarden. Déi genannt Maison pour tous mat Brasserie, dem Supermarché an esou weider, jo, do kënnt eréicht richtegt Liewen dran, wann d'Schoul och bis funktionéiert.

An der zweeter Phas, iwwert déi mer haut ofstëmmen, ass dann och eng Sportshal geplangt, fir dass d'Kanner net all mussen op Kiele bruecht ginn. An et gëtt och dru geduecht, eventuell eng Piscine ze bauen – eventuell eng regional mat enger anerer Gemeng zesummen. Och do leie mer herno iwwer 30 Milliounen Euro.

Déi finanziell Erausfuerderung op Gemengenniveau ass ganz einfach enorm. Ech verheemlechen net, dass mir als Verantwortlech méi wéi eemol gesot hunn: „Léiwe Staat, dat doten, dat ass e Projet d'envergure, mat deem sech wäit iwwert d'Gemengegrenzen eraus gäre gewise gëtt, och profiléiert gëtt, mat schonn engem liicht atypesche Wuesstum." Fir eis als Gemeng misst dann u sech och méi dra sinn, wéi wa se normal géif wuessen.

Dat waren Diskussiounen, déi waren heiansdo spannend, och mat Momenter erniichterend. Mee schlussendlech konnte mer virun e puer Méint schonn en Accord fannen, och mam deemolege Minister Henri Kox, fir dass de Staat nach méi finanziell Verantwortung iwwerhëlt a Form vum Finanzement vun der sougenannter „Maison pour tous", wat, wéi den Numm et jo seet, en Haus wäert gi fir jiddwereen.

Et geet hei ëmmerhin ëm 10 Milliounen, déi an dem Gesetz natierlech mat dra sinn.

Ganz frou si mir och an deem Kontext, dass d'Ligue HMC, wat eisen Noper zur Caper Säit hin ass, mat hirer Theaterekipp do Raimlechkeete wäert fannen.

Mee et ass net nëmmen déi finanziell Fro respektiv de finanziellen Opwand fir d'Gemeng, deen hei spillt. Honnerte Leit, a kuerzer Zäit mateneen, hunn natierlech, ech géif bal soen, Honnerte Froen. An déi riichte se un d'Gemeng. Dat heescht, do mussen dann och Leit sëtzen, déi sech där Saach unhuelen, fir de Bierger zefriddenzestellen, esou wéi se dat dann och fir déi aner Awunner mécht. Ech erspueren Iech elo d'Rechnungen, déi mer gemaach hunn, wou zousätzlech Ressourcen erfuerdert sinn, fir Elmen richteg un d'Dréien ze kréien.

Dir Dammen an Dir Hären, mir stinn zesumme mat dem staatleche Promoteur zu 100 % hannert dem Projet Elmen. Et ass eng Form fir ze liewen, déi zukunftsweisend ass, déi Modellcharakter huet a wou sécher och op anere Plazen hei am Land kann a soll an dës Richtung geduecht ginn.

Elmen an och eng Rëtsch aner Projeten – mir schwätzen haut nach vun engem – si méi wéi eng Drëps op de gliddege Stee vun der Wunnengsnout. Dofir géif ech menge Confrèren am Grand-Duché soen: Wann Der d'Méiglechkeet hutt, an déi dote Richtung ze plangen, dann huelt de Courage an de Grapp a maacht et! Et muss jo net ëmmer esou grouss si wéi Elmen.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren a ginn natierlech den Accord vun der CSV-Fraktioun.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Eischen. An elo huet déi nächst ageschriwwe Riednerin, d'Madamm Taina Bofferding, d'Wuert. Madamm Bofferding.

Mme Taina Bofferding (LSAP) | Här President, fir d'LSAP ass dat heiten e ganz wichtegen Dossier. A virun allem si mer frou, dass weiderhin an esou Projeten investéiert gëtt, dat, well mer doduerch den Undeel u bezuelbarem Wunnraum vergréisseren.

Souwuel de Projet Elmen wéi och Izeger Knupp weisen, dass déi ëffentlech Bauträger duerchaus an der Lag sinn, esou Projete mat ganz ville Wunnunitéite virunzebréngen. A grad och an dësen Zäiten, wou awer déi privat Investisseuren éischter méi zréckhalend sinn, ass et wichteg, dass de Staat, an dat zesumme mat de Gemengen, all d'Efforte mécht, fir eeben nach zousätzlechen ëffentleche Wunnraum ze schafen.

Mir begréissen et och, dass bei der zweeter Phas vum Projet d'Zuel vun de Logementer duerch eng méi grouss Baudichte konnt erhéicht ginn. A mir hoffen, dass an Zukunft nach weider esou Projete kommen. Da wëll ech Iech och soen, dass mir als LSAP och d'Regierung op dësem Punkt hei wäerte weiderhin ënnerstëtzen. Wéi gesot: Et ass wichteg, dass hei d'ëffentlech Bauträger nach méi bezuelbare Wunnraum schafen.

Ee Punkt, deen ech awer nach onbedéngt wëll uschwätzen, dat ass dee vum Präis vun dëse Wunnengen, wéi och d'Krittären, déi d'Leit mussen erfëllen, fir iwwerhaapt an de Genoss vun esou enger Wunneng ze kommen. Och wann de Präis vun esou enger Wunneng elo ënnert dem Marchéspräis läit, sou bedeit dat awer net automatesch, dass alleguerten d'Leit sech dann och esou eng Wunneng da kënne leeschten, wa se zum Deel awer och d'Krittäre eeben erfëllen.

D'SNHBM mécht sécherlech hei hiert Bescht, fir kënne méiglechst – wéi soll ech soen? – rational käschtegënschteg ze bauen; dat mat och enger uerdentlecher Qualitéit, déi och muss da garantéiert ginn. Esou ka se awer net onbedéngt herno d'Wunnenge verkafe mat engem Verloscht. A soulaang d'Zënsen – an dat ass och de Punkt – héich bleiwen, wäerten et ëmmer méi Leit ginn, déi eeben déi Krittären och net kënnen erfëllen, respektiv déi drop ugewise sinn, ëmmer méi mussen an d'Locatioun eriwwerzegoen.

A wéi gesot, dat ass de Punkt, op deen ech eraus sinn: Wann ëmmer méi ëffentlech Bauträger eebe wéi d'SNHBM, soe mer emol, Schwieregkeete kréien, fir déi Wunnengen ze verkafen, dann, mengen ech, sollt een driwwer nodenken, dass ee méi an déi Richtung geet: eeben och méi an d'Locatioun eranzegoen, fir dass nach méi Leit eeben esou eng Wunneng kënne kréien.

Mir wieren zum Beispill och averstane mat esou enger Aart vu Mietkauf, fir dass d'Leit, déi an der Lag sinn, soe mer emol, méi en héije Loyer ze bezuelen, awer kee Bankkreditt kréien, kéinten eeben op dës Manéier eng Méiglechkeet kréien, fir, soe mer emol, iwwert d'Zäit zu enger Wunneng ze kommen. Dat, mengen ech, ass e Modell, deen ee weiderhi kéint ustriewen, fir eeben esou de Leit ze hëllefen, dass se eng bezuelbar Wunneng kréien.

Voilà, dëst gesot, wäert meng Fraktioun souwuel de Projet vun Elmen wéi natierlech och de Projet vun der Izeger Knupp matstëmmen. A wéi gesot, mir hoffen, dass weiderhin esou Projete wäerten an Zukunft realiséiert ginn. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Bofferding. Als nächste Riedner ass déi honorabel Madamm Lexy Schoos agedroen. Madamm Schoos, Dir hutt d'Wuert.

Mme Alexandra Schoos (ADR) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'ADR begréisst och dee Projet natierlech fir den abordabele Wunnraum. Mir brauchen en. Mir wëllen awer op e puer Punkten opmierksam maachen, déi elo grad och scho vu mengen zwee Virriedner ugeschwat gi sinn.

Et dierf op kee Fall op Käschten an zu Laaschte vun de Gemenge sinn. Mir hunn et grad héieren: Do komme ganz vill Käschten op eng Gemeng zou, fir och d'Infrastruktur en place ze setzen, wéi zum Beispill Schoulen oder Sportshalen. Mir hunn héieren: D'Gemeng kritt en Terrain zur Verfügung gestallt, fir e Sportskomplex ze bauen, mee d'Gemeng muss en nach selwer bauen.

Ech hu mech also elo gefreet, ze héieren, dass awer d'Gemenge finanziell Ënnerstëtzung kréien, fir déi gewëssen Infrastrukturen en place ze setzen. Well déi Leit, déi elo dohinner kommen, wéi den Här Eischen och richteg gesot huet, déi hätte gär eppes, déi mussen zerwéiert ginn.

Een anere Punkt ass am Moment och: Déi Leit, déi 381 – ech hat nach vun der Kommissioun 380 a mengen Notte stoen –, déi elo do wunnen, déi wunnen, soe mer, nach op engem Chantier. Dat heescht, et ass net wierklech déi beschte Liewensqualitéit. An déi jonk Familljen, déi do wunne mat hire Kanner, mussen hir Kanner am Moment an d'Schoul vun der Gemeng Kiele schécken. Dat heescht, do ass eng Iwwerlaaschtung och vun deene Schoulen. Dat ass nach net en place.

Dat heescht, fir d'Zukunft wier et wënschenswäert, wann ee géif probéieren, d'Infrastrukturen, wéi zum Beispill Schoulen haaptsächlech a Maison-relaisen, zäitgläich mat de Logementer op d'Been ze stellen, fir deem Problem e bëssen aus dem Wee ze goen; op jidde Fall net mat engem groussen zäitlechen Delai.

En anere Punkt och, dee grad och d'Madamm Bofferding ugeschwat huet, dass net méi jiddweree sech et hautzudaags ka leeschten, och den abordabele Wunnraum ze kafen – do wëllt d'ADR op en Neits hir Propositioun opgräifen, wat mer scho säit e puer Joer soen, ob mer net vun enger Staatsgarantie fir de Keefer solle schwätzen. Dann hätten d'Banken engersäits eng Garantie, an de Keefer géif eventuell méi liicht dann de Prêt kréien. Dat ass eppes, wat d'ADR scho laang fuerdert.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Schoos. An deen nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här François Bausch. Här Bausch.

M. François Bausch (déi gréng) | Här President, ech hat am Fong wëlles, e bësse méi kuerz ze schwätzen, mee et si mer awer elo e puer Saachen hei opgefall an där Diskussioun, déi mech awer op de Plang geruff huet, fir awer e bësselche méi wäit zréckzegoen a fir den Historique ze maache vun dësem Projet.

Awer och wann dat dann elo esou gutt an esou schéi klengt, wat hei alles gezielt gëtt a gemaach gëtt, wéi wann et fir jiddweree selbstverständlech gewiescht wär, datt esou e grousse Projet wéi deen heite géif gebaut ginn, da war dat an der Geschicht vun deem Projet nach laang net ëmmer de Fall. Well dee Projet hei, dee geet zréck … En huet schonn, wéi den Här Eischen et gesot huet, e laange Baart. E geet op schonn eng ganz Rei Joren zréck.

An deemools, wéi d'Iddi komm ass a wéi de Staat déi Terraine kaaft huet, do wëll ech drop hiweisen, datt deemools de Landesplanungsministère komplett géint dee Projet war, an zwar, well gesot ginn ass, well argumentéiert ginn ass deemools vum Landesplanungsministère, datt dee Projet op enger Plaz géif gebaut ginn, wou am Fong d'Accessibilitéit vun de Leit, déi do wunnen, fir op hir Aarbechtsplazen ze kommen, net extreem gutt wier. Et wier schlecht ugebonnen un den ëffentlechen Transport, fir net ze soe guer net. Et wier och esou, datt d'Belaaschtung fir d'Gemeng Kielen immens grouss géif ginn. Mee net nëmme fir d'Gemeng Kielen, well ech wollt och drun erënneren, datt et eng Biergerinitiativ ginn ass vun anere Gemenge ronderëm, déi deemools géint dee Projet war.

An et muss ee soen: All déi Argumenter, déi deemools virgedroe gi sinn, déi sinn alleguerte richteg. A firwat wëll ech déi hei widderhuelen? Mee well ech well drop hiweisen, datt dee Projet hei am Fong am Ufank

Widderstänn hat, déi louchen net bei der Natur a bei de Fliedermais, mee déi louche bei de Mënschen – nämlech bei all deene Leit, déi ronderëm gewunnt hunn an déi am Fong dee Projet aus verschiddene berechtegten, vläicht och nach manner berechtegte Grënn net onbedéngt esou wollten.

An duerfir wëll ech nach eng Kéier drop hiweisen, wa mer iwwert de Logement schwätzen, datt et eise grondsätzleche Problem ass hei zu Lëtzebuerg de Moment, datt Problemer sinn tëschent de Gemengen. Hei waren et zwou Gemengen oder souguer méi Gemengen eng Zäit, wou Problemer waren ënnereneen, well deen ee gefaart huet, e kréich Verkéier duerch deen aneren, déi hunn da provozéiert, well verschidden anerer dat net wéilten, respektiv well och domadder alles ausgenotzt ginn ass vu prozedurale Méiglechkeeten, déi et gëtt, fir kënnen drop hinzewierken, datt dee Projet esou laang gedauert huet, wéi en nun emol gedauert huet!

An ech soen dat hei bewosst, well ech nach ëmmer erëm héieren, och elo rezent um Radio, vun engem eminente Premierminister, datt anscheinend den Naturschutz un allem Schold wier, wann et drëms géif goen, wann ze lues gebaut gëtt respektiv verschidde Saachen net séier genuch géife goen.

Hei ass en typesche Projet an en typescht Beispill, dat beleet, datt et net wouer ass an datt just ganz aner Saachen hannendrustiechen oft, firwat datt esou grouss Projete wéi déi heiten net realiséiert ginn.

Dat ännert awer näischt drun, datt ech frou sinn, datt mäi Kolleeg Henri Kox sech vill engagéiert huet, fir dee Projet an deene leschte Joer weiderzebréngen. Ech sinn och frou, datt deen neie Minister e relativ séier an d'Chamber bruecht huet, fir datt mer deen erschwéngleche Wunnraum kréien, dee mer brauchen, datt mer dee Projet hei kënne séier realiséieren.

An dofir ginn ech och den Accord vu menger Fraktioun dozou. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Bausch. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Och mir Piraten wäerten hei eisen Accord ginn. All bezuelbare Wunnraum, dee geschaaft gëtt ..., a jo, dat ass e groussen, mee den Drock um Marché ass och grouss. Et sinn immens vill Leit, déi hir Wunneng sichen an ech sinn immens frou, dass hei och un d'Locatioun geduecht gëtt. An der leschter Logementskommissioun hat ech do mam Minister nach eng Diskussioun driwwer, dass eeben d'Locatioun am Moment um Marché explodéiert, wann een d'Präisser kuckt, an dass do am Moment net vill gemaach gëtt, fir dass d'Leit hir Wunneng fannen.

Et ass virdru schonn ugeklongen: Ech si frou, dass de Mietkauf bei ëmmer méi Parteien Uklang kritt. Ech mengen, ech hu mech hei wondgeschwat fënnef Joer laang, mat 10 Euro de Meeterkaree a mam Mietkauf. An ...

Une voix | Mir hunn dat nei entdeckt hei.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ech weess net, ob Der et nei entdeckt hutt bei der LSAP, mee zumindest ...

(Hilarité)

Ech mengen, et war den Här Lies, deen et och schonn e puermol hei ugedeit huet ...

(Interruptions)

... wärend deene fënnef Joer. An du war fir d'LSAP dee Mietkauf net sou wëllkomm, well soss hätte mer dee Mietkauf nämlech scho gehat. An dann hätten déi Leit, wéi Der et haut ugedeit hutt, haut schonn dëse Mietkauf kënnen an der Formule huelen. Ech wollt eigentlech just soen, dass de Mietkauf eng gutt Formule ass an ech och frou sinn, dass Dir dat och mat ënnerstëtzt.

Mir wäerten zu dësem Projet eisen Accord ginn. An, ech kann och scho virgräifen, och zum nächste Projet vun der Madamm Lydie Polfer, dee si wäert presentéieren, wäerte mer eisen Accord ginn. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen dem Här Goergen villmools Merci. An dee leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här David Wagner. Här Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Merci, Här President. Jo, mir wäerten dee Projet och mat ënnerstëtzen, genausou wéi mer och deen nächste Projet, d'Izeger Knupp, wäerte mat ënnerstëtzen. Allerdéngs hu mer awer och eng Partie Saachen ze soen, déi mer och hei repetéieren, ausserhalb vun der Logementskommissioun, well et ass jo och net esou, wéi wann alles total am Botter wier. An ech begréissen och déi Aussoe vum François Bausch virdrun.

Mir hu permanent Schwieregkeeten, och wann et drëms geet, um Net-profittorientéierte-Marché ze bauen. Do gëtt et Resistenzen hei zu Lëtzebuerg. Et gëtt Resistenzen op verschiddenen Niveauen: an der Chamber. Et kënnen och Resistenze ginn um Niveau vun der Regierung. Et kënnen och Resistenze ginn an engem ongewielten Organ wéi dem Staatsrot zum Beispill, wou dann awer och d'Privatproprietéit ëmmer u sech an éischter Linn steet. Dofir ënnerstëtze mer och deen heite Projet de loi, well et ëmmerhin an déi Richtung geet, fir op den Net-profittorientéierte-Marché ze goen.

Et wier och net schlecht gewiescht – dat adresséiert sech net onbedéngt un déi heite Regierung –, wann een och vun der Baukris profitéiert hätt, fir weiderhin och nach ëffentlech Bauprojeten an deene leschte Méint massiv ze ënnerstëtzen. Mir si souwisou der Meenung, datt Lëtzebuerg eng ëffentlech Wunnengsbaugesellschaft bräicht, fir och Projete vill méi séier op d'Been ze bréngen, well mer net mengen, datt de private Marché dat eleng ka bewältegen.

An da si mer och der Meenung – an dat ass en Haaptproblem, mir hunn och driwwer diskutéiert an der Logementskommissioun –, datt weiderhin och déi ëffentlech Träger eendeiteg méi op d'Vente setzen, wéi op d'Locatioun setzen. An der aktueller Situatioun, déi mer hunn hei zu Lëtzebuerg, déi mer erliewen, si mer der Meenung, datt eendeiteg méi op d'Locatioun misst gesat ginn, fir datt iwwerhaapt d'Leit kënnen an de Genoss komme vun enger Wunneng.

Mir wëssen, wéi ugespaant de Marché ass. An och wann et heescht, et wier Vente abordable, hu mer et nach ëmmer weiderhin net fir modest Foyere mat Abordabilitéit ze dinn. Am leschte Projet de loi, an der éischter Phas vun 2020, deen do gestëmmt ginn ass, do goufen nach Präisser genannt: bei Haiser 700.000 Euro a bei Appartementer tëschent 400.000 a 500.000 Euro. Hei ass et net sou chiffréiert, mee et kann ee sech virstelle mat den héijen Zënstauxen, datt mer locker op d'Millioun ropkommen, wou Leit misste léine goen – an dobäi hu se natierlech net den Terrain.

Dat heescht, dat sinn awer nach ëmmer beträchtlech Zommen. A mir musse weiderhin eendeiteg méi op de Locatiounsmarché goen. Dat huet den Här Meisch och ugedeit an der Kommissioun. A mir wäerten op jidde Fall weiderhin drop drängen, datt mer awer méi a Richtung gi vu Locatioun – zumools an der aktueller Situatioun.

Dann nach zum Schluss eng Saach: Mir erfreeën eis awer och trotzdeem dorun, datt fir d'Infrastrukture gesuergt gëtt, notamment och datt eng Buslinn kënnt. Et ass jo net onbedéngt eng Plaz, déi äussert zentral ass. Et komme jo ganz vill Leit duer wunnen. Et ass e richtegen neie Quartier, deen do entsteet. An d'Leit wäerten net op der Plaz schaffen. Ech mengen awer och, datt déi ëffentlech Träger eng gutt Aarbecht maachen an do och op deem Niveau eng gutt Aarbecht geleescht hunn duerno, vun deenen anere Kriticken ofgesinn.

Wat d'Mobilitéit ugeet: Bei deem anere Projet wäert ech duerno ganz kuerz do nach dorobber zeréckkommen. Mee mir wäerten dat heiten natierlech mat ënnerstëtzen. Ech soen Iech Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Wagner.

Da wär et elo un der Regierung. Här Logementsminister, Dir hutt d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

M. Claude Meisch, Ministre du Logement et de l'Aménagement du territoire | Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, merci fir d'alleréischt fir déi breet Zoustëmmung. Merci a Felicitatiounen awer och un de Rapporter, de Luc Emering. Ech denken, et ass säin éischte Rapport, deen en hei presentéiert huet a sécherlech net säi leschten.

Une voix | Très bien!

(Interruption)

M. Claude Wiseler, Président | Ok.

(Interruptions et hilarité)

M. Claude Meisch, Ministre du Logement et de l'Aménagement du territoire | Och wa mer haut hei eng breet Zoustëmmung gesinn zu dësem wichtege Projet, d'Extensioun vun engem Projet, och wa mer haut hei den Historique gemaach kritt hunn, wësse mer, datt nach munches virun eis läit. Ech wëll drun erënneren, datt et bal bis an d'Mëtt vum nächste Joerzéngt wäert daueren, bis déi lescht Haiser respektiv Appartementer da fäerdeggestallt sinn an do dann déi Locatairen oder Proprietären de Schlëssel wäerte kënnen iwwerreecht kréien. Dat weist, datt vill Ustrengungen noutwendeg sinn, datt heiansdo e laangen Otem noutwendeg ass an datt een natierlech och, wann et ëm d'Bekämpfe vun der Wunnengsbaukris geet, net vun haut op muer ka reagéieren.

Mir hunn awer och haut hei an där kuerzer Debatt festgestallt, datt vill Acteuren noutwendeg sinn, fir datt Projete wéi deen heite kënnen aboutéieren, an hei virun allem natierlech och d'Gemengen. D'Gemengen, déi decidéieren, wou a wéi an ob iwwerhaapt an hire Gemenge gebaut gëtt. D'Gemengen – an dat huet den Deputé-maire Félix Eischen, mengen ech, hei och nach eng Kéier flott dokumentéiert –, déi awer och musse bereet sinn, déi Projeten do net nëmme mat ze begleeden, net nëmmen ze autoriséieren, mee awer och duerno am Alldeeglechen dann och déi Leit ze accueilléieren an ze kucken, datt hir Infrastrukturen deem Plus u Populatioun dann awer och gewuess sinn.

An dat bedeit dann hei net nëmmen e staatlechen Invest, dee mer haut hei decidéieren, mee dat bedeit dann awer och nach eng Kéier en Invest vun de Gemengenautoritéiten an d'Entwécklung vun deene Quartieren, an awer gläichzäiteg, denken ech, och domadder an hir eegen Zukunft. Wa mer insgesamt méi wëlle bauen, wa mer méi schnell och wëlle bauen, wa mer och méi abordabele Wunnraum wëlle schafen hei zu Lëtzebuerg, da gëtt et ee Partner Nummer 1: Dat sinn d'Gemengen, déi mer dofir brauchen.

Et sinn eng ganz Rei vu berechtegte Remarken heizou nach gemaach ginn, trotz der absolutt breeder

Grondzoustëmmung zu sou engem Projet, wéi deem heiten. Mir wëssen, datt mer an enger Phas momentan sinn, wou d'Bauzënsen nach ganz héich sinn. An dat féiert dann och derzou – obschonn hei ee sech dach awer nach zu räsonabele Präisser kann en Appartement oder eng Wunneng kafen –, datt net alles fortgaangen ass bis elo, well déi Prêten net alleguerten autoriséiert goufe vun de Banken. Dat soll eis ze denke ginn.

Jo, am Regierungsprogramm stinn och Iwwerleeunge wéi de Mietkauf. Ech denken, do sollte mer e Modell entwéckelen, deen d'Strooss hält. Ob dat d'Äntwert ass fir dëse Projet oder fir déi Haiser, déi elo am Bau sinn, gleewen ech awer kaum.

Ech wëll awer och der ADR soen: D'Staatsgarantie hu mer schon. Déi brauche mer net nei ze erfannen. Dat gëtt et schonn, och zanter enger ganzer Rei vu Joren. Ech denken, datt een elo kuerzfristeg nach eng Kéier iwwert d'Krittäre sollt nodenken, wie bei der SNHBM ka kafen, fir ze kucken, datt dat, wat do an der Produktioun ass, dann och wierklech awer duerno ka bewunnt ginn. Well mir hätten zesummen iergendanzwousch eppes falsch gemaach, wa mer Haiser do stoen hätten, Appartementer do stoen hätten, déi eis aus iergendengem Grond net herno géife bewunnt ginn.

Jo, ech denken, datt mer sensibel sollte si fir den Hiweis, deen hei gemaach ginn ass, och vun der Säit vun deene Lénken, datt mer och méi Mietwunnenge brauchen. Ech wëll awer drop hiweisen, datt mer de Fonds du logement hunn, deen e grousse Schwéierpunkt dorobber leet, fir Mietwunnengen ze schafen, datt mer eng SNHBM hunn, déi éischter traditionell ëmmer d'Wunnenge verkaaft huet, awer den Terrain zanter enger ganzer Rei vu Joere jo och gehalen huet, soudatt déi Wunnengen ëmmer nees deem selwechten Zweck kënnen zougefouert ginn. D'SNHBM ka se zeréckkafen a weiderverkafen. An ech wëll awer och drun erënneren, dass d'SNHBM déi lescht Joeren och en Deel vun hirem Park opgemaach huet an hirer Produktioun opgemaach huet fir d'Locatioun, an datt dat awer och schonn an déi dote Richtung geet.

An insgesamt musse mer ënnert dem Strëch, denken ech, herno jo och méi bauen, virun allem och fir méi abordabel Mietwunnengen op eisem Marché ze hunn, fir engem groussen Zil, bei deem mer eis alleguerten eens sinn heibannen, kënne méi nozekommen: nämlech datt jiddereen zu respektabele Konditiounen hei am Land ka wunnen.

Fir dësen éischte Projet haut de Mëtte lo mol Är Zoustëmmung. An ech géif einfach soen: Bis gläich!

(Hilarité)

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Minister.

Domat ass d'Diskussioun dann elo ofgeschloss an, wéi üblech, maachen ech Iech drop opmierksam, datt, éier mer lo zum Vott kommen, Der Iech wannechgelift sollt op Ärem Posten aloggen, fir datt Der kënnt mat ofstëmmen. Soss gëtt dat näischt.

Mme Simone Beissel (DP) | Här President?

M. Claude Wiseler, Président | Madamm Beissel.

Mme Simone Beissel (DP) | Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech wëll Iech just informéieren, dass ech weeder de Projet Elmen nach de Projet Izeger Stee matstëmme wäert duerch mäi Mandat am Conseil d'administration vun der SNHBM. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen der Madamm Beissel villmools Merci fir déi Prezisioun.

Da kënne mer zur Ofstëmmung vun dem Projet de loi 8327 kommen. Den Text steet am Document parlementaire 8327[2].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8327 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt elo un. De Vote par procuration. An de Vott ass heimat ofgeschloss.

D'Resultat ass dat follgend: Jo-Stëmmen: 59, keng Nee-Stëmm, keng Enthalung. De Projet de loi ass also mat 59 Jo-Stëmme géint keng Nee-Stëmm a keng Enthalung ugeholl ginn, dat heescht, eestëmmeg ugeholl ginn.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 8327 est adopté par 59 voix pour et 1 abstention.

(Ndlr: Ce vote sera annulé et répété ultérieurement.)

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

7. 8328 – Projet de loi autorisant l'État à participer au financement du projet de logements abordables dénommé « Itzigerknupp » à Bonnevoie, Ville de Luxembourg

Mir kommen elo zum Projet de loi 8328 iwwert d'Bedeelegung vum Staat un der Finanzéierung vum Projet Izeger Knupp. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an deemno follgendermoossen opgedeelt: D'Rapportrice huet 10 Minutten, jiddwer Fraktioun a jiddwer Sensibilitéit 5 Minutten an d'Regierung huet 10 Minutten. Et hu sech bis elo ageschriwwen: den Här Alex Donnersbach, d'Madamm Taina Bofferding, den Här Tom Weidig an den Här David Wagner. An d'Wuert huet elo d'Rapportrice vum Projet de loi, déi honorabel Madamm Lydie Polfer. Madamm Polfer.

Rapport de la Commission du Logement et de l'Aménagement du territoire

Mme Lydie Polfer (DP), rapportrice | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Finanzéierungsgesetz, iwwert dat mer also haut befannen, erlaabt dem Staat, mat 193 Milliounen um Finanzement vum Projet Izeger Knupp deelzehuelen. Hei sinn am Ganze 786 Logementer virgesinn, ongefëier also – wann ee mat eppes méi wéi zwee Leit rechent an engem Appartement – iwwer 2.000 Awunner, déi zu Bouneweg kënne bäikommen.

An ech mengen, dat Gesetz hei, esou wéi dat virdrun, kënnt zu engem Moment, wou mer et wierklech brauchen: duerch d'Kris am Wunnengsbau, awer virun allem och duerch d'Kris am Secteur vun der Konstruktioun.

D'Société nationale des habitations à bon marché ass de Bauhär fir en Deel vun dëse Loten, an zwar ganz genau fir 558 Wunnengen. Wärend deen aneren Deel – 228 – vu privaten Acteure realiséiert gëtt. Déi éischt Aarbechten hunn d'ailleurs elo am Oktober ugefaangen, mee et ass virgesinn, datt déi ganz Aarbechten eng zéng Joer wäerten daueren, bis also 2034/2035.

Beim Projet Izeger Knupp gouf ganz grousse Wäert op nohalteg Entwécklung geluecht. Et läit, wéi Der wësst, am Süde vum Bouneweger Quartier, direkt op der Limitt mat der Gemeng Hesper, an ass mat verschiddenen Arrêten un den ëffentlechen Transport ugebonnen. An nobäi sinn och déi Infrastrukturen, iwwert déi virdrun elo scho geschwat ginn ass, wéi Schoul, wéi sportlech Infrastrukturen. An et si souguer nach zousätzlech sportlech Infrastrukturen niewendrun och geplangt.

Bei enger Wunndicht vu 60 Logementer pro Hektar sollen also 786 Logementer gebaut ginn, an zwar: 108 Eefamilljenhaiser an 32 Méifamilljenhaiser a Residenzen. An deene Méifamilljenhaiser wäerten am Ganze 678 Appartementer dra sinn. De Projet gesäit och eng Plaz vir, fir eng Schoul ze bauen. An deen Terrain kënnt am Kader vun der Mise en oeuvre un d'Stad Lëtzebuerg.

D'SNHBM realiséiert am Ganze 74 Eefamilljenhaiser, déi fir de Verkaf zu erschwéngleche Präisser geduecht sinn. An zousätzlech realiséiert d'SNHBM 484 Wunnunitéiten an de Méifamilljenhaiser. Dovu sinn der 289 geduecht fir d'Locatioun zu erschwéngleche Präisser an 195 fir de Verkaf zu erschwéngleche Präisser. Déi verbleiwend 228, wéi scho gesot, Logementsunitéite gi vu privaten Acteure realiséiert.

D'urbanistescht Konzept vum Projet gesäit vir, dass d'Densitéit vun der Konstruktioun degressiv méi niddereg zu deenen net urbaniséierte Limitte vum Projet higeet. Et gëtt vermeit, dass ze vill massiv Konstruktioune gebaut ginn op der Limitt tëschent dem Quartier an der Zone verte, an et gi ganz vill Schneise virgesinn, déi garantéieren, dass een d'Silhouette vun der Stad an d'Grénglläche weider ka gesinn.

E wichtegen Aspekt vum Projet ass och déi duuss an aktiv Mobilitéit an d'Vernetzung mat deenen natierleche Liewensraim an der Ëmgéigend. Et sinn also Foussgängerweeër a Velosweeër duerch d'Lotissementer geplangt.

Verschidde Strukture vu Grénglläche a Plantatiounen, ergänzt duerch e Reseau vu Foussgängerweeër, schafen eng Verbindung mat den existéierenden ëffentleche Grénglläche. Op dës Manéier gëtt derfir gesuergt, datt eng harmonesch Transitioun zwëschent deem besteeënden an deem neie Quartier soll geschéien.

Wat elo d'ekologesch Konzeptioun ubelaangt, ginn all d'Gebaier am Respekt vum Regelement vum 9. Juni 2021 iwwert d'energeetesch Performance vun de Gebaier gebaut. Et ginn Net-Zero-Energy-Gebaier gebaut, souwuel fir de funktionellen Deel wéi fir den Deel, wou d'Leit dra wunne wäerten. D'Installatioun vu Fotovoltaikpannoen ass och virgesinn.

Wat d'Gestioun vum Reewaasser ubelaangt, ass eng Trennung vum Ofwaasser an dem Reewaasser virgesinn. E Reenréckhaltebecken ass och am nërdlechen Deel vum Site virgesinn.

Wat elo den Zäitplang vum Projet ubelaangt, soll, wéi scho gesot, d'Konstruktioun sech iwwer zéng Joer zéien. An dat wäert an dräi Phasen oflafen.

An där éischter Phas gëtt den nërdlechen Deel, deen, deen un d'Rue Anatole France – fir déi, déi zu Bouneweg e bësse méi doheem sinn – ustéisst, gebaut. Dat ass d'Rue Lily Unden. D'Verbindung gëtt och nach zur Anatole France virgestallt duerch eng aner Strooss, an dat ass d'Rue Simone Veil.

Ech wëll also dorop hiweisen – an dat mécht hoffentlech Verschiddenen heibanne Freed –, datt mer fir dëse ganze Quartier, fir déi sechs Stroossen, déi et gëtt, sechs Nimm vu Fraen erausgesicht hunn, déi fir Lëtzebuerg eng Bedeitung hunn; Lëtzebuerg an awer och international. Wéi gesot: Lily Unden, Simone Veil, Lise Rischard-Meyer, Helen Buchholtz, Marie-Paule Molitor-Peffer a Pearl Mesta.

Une voix | Très bien!

Mme Lydie Polfer (DP), rapportrice | Voilà! Erlaabt mer, dat mat menger Kap als Buergermeeschter ze soen.